

www.jollibread.com

© Del text: 2018, Isabel-Clara Simó

© D'aquesta edició:

2018, Santillana Infantil y Juvenil, S. L. i Grup Promotor, S. L.
Carrer de les Ciències, 73 (Districte econòmic Plaça d'Europa)
08908 L'Hospitalet de Llobregat
Telèfon: 93 230 36 00

ISBN: 978-84-16661-70-1

Dipòsit legal: M-12143-2018

Printed in Spain – Impres a Espanya

Primera edició: abril de 2018

Directora de la col·lecció:

Maite Malagón

Editora executiva:

Yolanda Caja

Direcció d'art:

José Crespo i Rosa Marín

Projecte gràfic:

Marisol del Burgo, Rubén Chumillas, Rosa Marín, Julia Ortega

i Álvaro Recuenco

Mapa: Jorge Arranz

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Si en necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment, adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org).

jollibre

No havia vist mai cap cadàver.

No fa por, però si el toques sents una fredor insòlita: com un gel tou i bla.

Era la mare, estirada al seu llit i amb un mocador al voltant del cap que li lligava les mandíbules. Diu que, si et mors, la mandíbula inferior et cau, però no quan dorms. Em van deixar una estoneta amb ella. No em feia basarda, ni tampoc pena, tot i que la veia un xic més inflada que quan estava viva. La mare és baixa i grassa, amb una panxota rodona i amb penjolls de pell al coll.

Com totes les mares, si fa no fa.

Tot seguit entraren els de la funerària, que semblaven empipats. O potser han de fer cara llarga, amb aquest ofici tan repugnant que tenen. Al menjador hi havia molta gent, i flors que feien olor de mort, i una llitera molt enginyosa, per poder cabre a l'ascensor.

Tot era vulgar i bast, i de sobte em va venir al cap la mare sempre amb un llibre a les mans i parlant d'història i dels seus alumnes. I protegint-me del pare.

Ara era allà, el pare, perquè acabava d'entrar a la cambra, on la meva pobra mare es gelava sense tremolar i amb el pit quiet, tan estranya, perquè ella era de les persones que respiren amb el pit; hi ha dues menes de persones: les que respiren amb el pit, com ella, i les que respiren amb la panxa. No sé si era perquè patia del cor: una cardiopatia isquèmica, que ella mateixa em va explicar.

6 No és que fóssim grans amics, ni jo hauria suportat confidències d'ella i dir-li les meves. Però hi havia allò que ella anomenava empatia, perquè ens unia en contra del pare, sempre malhumorat, sempre agressiu, sempre insuportable. Ella l'aguantava, però ella l'havia triat. Jo no tenia per què aguantar-lo, i tenia pensat, en fer els divuit, fugir de casa. A la mare, li hauria deixat una carta, i estic segur que ho hauria entès. I vet aquí que només en tinc catorze, i que falta moltíssim temps per marxar. I la meva mare no hi és, ni tinc cap còmplice. Tots els meus companys senten al·lèrgia dels pares, o de vegades només d'un d'ells. Va així.

De sobte vaig començar a plorar, en silenci, i tapant-me els ulls amb les mans, en un racó de la finestra: no volia viure tot sol amb el pare! Això sí que no!

La cerimònia va ser llarga. Va durar dos dies: primer la vetlla, al tanatori, i després l'enterrament, en el nínxol del pare. I tot de gent friccionant-me el cap i dient carallades. El pare, murri i esquerp. La gent. Molta gent. A alguns els coneixia. Fins i tot hi havia alguns amb qui havia simpatitzat –la Montse i el seu tiet, l'única nena amb qui es podia jugar a la Play o a muntar legos; el tiet

Brauli, que crec que m'entén i que no m'amanyaga els cabells ni diu carallades, sinó que em parla d'igual a igual, quin descans; els senyors de la botiga de roba, el senyor Floreal i la seva dona, la Cristeta, que són afables i que no em fan cas: collonut; el profe de mates, que sé que em té favoritisme, total per unes equacions que vaig resoldre tot sol en un no res— i les hores passant i jo negant-me a plorar ni a sentir que ja no tenia la mare.

El pitjor va ser en arribar a casa per fi, perquè el pare, en comptes de dir quina pèrdua o quina gran dona o quina falta ens farà, o qualsevol dels tòpics llefiscosos que sempre fa servir, es va limitar a dir seu noi, que hem de parlar. I va dir allò tan bavós dels homes antics, que ara qui ens cuinarà i rentarà la roba; qui farà els llits i qui tindrà la nevera plena. Cal una dona a casa, va dir el cavernícola. El meu pare havia estat conductor d'autobús urbà i tenia un horari molt rígid. Després ho va deixar i ara és conductor de camió. Bravo per ell. Però la mare era mestra i tenia un horari tan estricte com el d'ell. Només que ella, en arribar a casa, o dissabtes, havia de fer equilibris per tenir-nos peixats tots dos. Són d'una altra galàxia. Com si em fossin avis. A casa dels companys pare i mare fan de tot. Excepte quan estan separats, que han d'anar amunt i avall, però resulta que aleshores en comptes d'importar-los una merda, tant pare com mare se n'ocupen, dels fills, molt més que abans. Deu ser per remordiments. Els grans són molt recargolats. Però ningú, ningú, ningú, és tant d'una altra època com el meu pare.

Com ho suportava, la mare? Un dia li ho vaig preguntar i em va contestar que era més fàcil cedir que discutir. Es diu «economia d'esforços», afegí, i crec que per dins se'n fotia, del pare, que no li arribava ni a la sola de les sabates.

El llarg discurs del meu pare, d'un egoisme tan imbècil i d'una pesantor insofrible, va acabar. I tot de sobte se'm va presentar la imatge esfereïdora d'ell i jo sols, i jo fent el sopar i fent la compra; ens colgaríem als llits, lògicament, tal com els havíem deixat en llevar-nos.

8

Hi va haver una pausa i aleshores ell va afegir:

–Hem de mirar la logística i actuar en tot d'acord.

Llavors vaig saber que, de totes totes, jo no podia fer una vida així. Que ultra la pena de no tenir la mare, em queia a sobre haver d'aguantar el pare. I no sabia trobar cap camí per fer «economia d'esforços». Se'm va trencar la gola i vaig plorar com un nen petit, i l'imbècil del meu pare feia xiiit, xiiit, com si em fes callar en comptes de consolar-me. És un cretí.

Jo havia de prendre un determini.

I havia de ser de seguida, abans que passés ni un dia coordinats logísticament, com diu el molt pedant. Perquè ell, ja ho veia, se m'arraparia al·legant urgències de la feina. El tinc calat.

Plorava com una criatura però no ho podia evitar.

No plorava per la mare: plorava per mi.

Ramon: has de trobar una solució. Tant sí com no.

A Figueres hi viuen els pares de la mare, els meus avis. M'hi entenc molt bé, tot i que els veig poc, perquè el iaio està impedit i no vénen mai a Barcelona. Quan els veia era amb la mare, algun pont o Setmana Santa o coses així. Li ho deixava tot preparat al pare i fugia amb mi. Crec que se'ls estimava, als seus pares, però més encara traure's de sobre el pare. Quan estava amb ells, només reia i els feia riure. Són gent molt maca. Jubilats amb una bona pensió i un bon racó, perquè l'avi havia tingut una botiga de mobles i l'havia venuda molt reben venuda, com deien sovint. I ara sortien cada dia –si no feia tramuntana– i passejaven, més abrigats o més lleugers, segons. Anaven a comprar, la iaia empenyent la cadira del iaio i en acabat seien a la Rambla, en un cafè o altre, i a l'interior o l'exterior, també segons el temps. I es fotien una cervesa amb unes patates i unes anxoves (de l'Escala, ponderaven).

El tracte que tenien tots tres m'encantava, i en tornar m'imaginava com seria de bonic que la meva família fos així sempre. A més, la iaia pintava i feia paisatges i més paisatges, i algun cop feia imitacions de Dalí que li sor-

tien collonudes, més que els paisatges, que eren avorridots. I el iaio llegia, sempre, sempre. De vegades llegia en veu alta, a la iaia, i, si estàvem la mare i jo, a tots tres. Era algun passatge que l'havia emocionat, i, és clar, com que no sabíem els antecedents de la història, no ho enteníem gaire, però l'entusiasme del iaio era encomanadís i ens agradava badar quan llegia i després fer alegrois.

Ara ja no hi tornaré? O potser és just a l'inrevés, que podria anar-hi jo, a Figueres, a viure amb ells?

10   Amb quina excusa?

I, si la trobava, ells em farien costat?

Tinc un mòbil, un vulgar Xperia 3, i de segona mà, però és meu. I l'àvia també té mòbil, encara que no l'usa gaire.

O podria escriure'ls. Segur que el iaio llegiria la carta en veu alta, i prendrien un determini.

M'hi jugava tant que havia de preparar molt bé l'estratègia.

I havia de ser de seguida. Si el pare s'acostumava a trobar-s'ho tot net com quan vivia la mare, estava perdut. Però sé que jo no tindria el valor de fer-ho tot malament a posta. No ho vull reconèixer, però el pare em fa por. Els seus crits m'esfereixen.

Per una altra banda, podia venir la veïna, la Carmeta, i netejar i fer el sopar (ell sempre dina en un lloc o altre), i de segur que ho faria per quatre merdes, perquè és una dona de molt bona pasta i ens havia fet favors d'aquells grossos.

Ves a pams, Ramon, ves a pams. Rumia bé cada pas que facis. I afanya't, que això és urgent.

I no sols com convèncer el pare, que diria un no d'aquells tan seus, sinó quin argument, quina astúcia o quina veritat hauria de contar als iaïos.

Crec que és millor parlar amb la iaia, en un dels moments en què estic venturosament sol. A veure, a la tarda ella mira un xic la tele, però sense ganes, i el iaïo s'abalteix a la cadira. La iaia ha disposat dos coixins a la paret, en un racó del menjador, a tocar del sofà, perquè quan ell vulgui pugui repenjar-hi còmodament el cap. S'adorm de debò, amb ruflets llargs i roncs aspres.

És un moment propici.

I què els diràs, Ramon?

Per què t'haurien de voler? Viuen bé, sense cap càrrega ni responsabilitat. Cada dia hi va un noi peruà, que es diu Miguel, i neteja el iaïo i li fa el llit. I dissabtes hi va una equatoriana que es diu Maria i fa la neteja. La iaia, a més de llegir, ho té molt ben muntat, perquè li encanta fer la compra –sempre acompanyada pel iaïo, que xerra amb les venedores i els diu amoretes picants, però mai ofensives–, i li encanta guisar. Té una cuina limitada, en absolut semblant a l'esplèndida cuina de la mare –ai, aquells canelons i aquella crema catalana!–, però els plau a tots dos i és molt sanitària, segons diuen. A la casa, hi tenen dues habitacions buides. Tot plegat ho sé més per la mare que no per experiència pròpia, perquè mai no m'hi he estat gaire temps. La mare, pobra dona, no podia allargar mai aquestes curtes vacances que li omplien els ulls d'alegria.

Em puc matricular a algun dels instituts de Figueres. Ho he preguntat i sé que, si, per motius familiars, has de canviar de ciutat, es passen l'expedient d'un institut a l'altre i només t'has de preocupar de caure bé als nous companys.

Per què haurien de fer-ho, els avis?

12   Tenir un convidat permanent i sense haver-hi cap necessitat peremptòria és per a tothom, i fins i tot per a ells, un mal rotllo. És diferent si se m'haguessin mort pare i mare. A més, ja tinc catorze anys. Se suposa que tinc la meva vida. I diuen que soc espavilat. Bah!

Per què els meus avis s'haurien de complicar la vida per mi? Hauràs de ser molt convincent, Ramon.